

ಆರದಿರಲಿ ಬೆಳಕು...

ಎತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ವಿದೇಶೀ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನೇ ವೈಭವೀಕರಿಸಿ ತೋರಿಸುವ ಚಾಳಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊರಗೆ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಿದ್ದು ನೋಡಿ — ಕಾರಿನಿಂದಿಳಿದು, ಸೂಟು-ಬೂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ದರ್ಪ ತೋರಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುವ ಜನರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು, ಕಣ್ಣಿಗಲಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅಮೆರಿಕ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಾಡಿ ಬಂದವನೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಷ್ಟೂ ಅವನಿಗೇನೋ ನೆಮ್ಮದಿ. ಅಂಥವರ ಮುಂದೆ, 'ಜೀಯಾ, ಧಣಿ, ಒಡೆಯ' ಎಂದು ಬಾಗಿ ವಂದಿಸುವ ಮಂದಿ ನಮ್ಮವರು. ಇನ್ನು ಟಿ.ವಿ. ಮೊಬೈಲ್, ಪತ್ರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೆ. ವಿದೇಶೀ ರೀತಿ ನೀತಿ, ವೇಷ-ಭೂಷಣ, ಭಾಷೆ, ಸ್ಟೈಲ್ ಇವನ್ನು ಕುರುಡಾಗಿ ಅನುಕರಿಸಿದರಷ್ಟೇ ಅದು 'ಮಾಡರ್ನ್'—ಅಂದರೆ ಅತಿ ಯೋಗ್ಯ, ಸಂಭಾವಿತ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಜನರ ಮುಂದೆ ಬಿಂಬಿಸುವರ ನಿಜಜೀವನ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಕೇಳಲೇಬಾರದು! ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು 'ಪೈಪೆಸಿ'. ಸಮಾಜ ಯಾವ ಕಡೆ ಹೊರಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕುಡಿತ, ಧೂಮಪಾನ, ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ - ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಹಾಪಾಪ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಂದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದ ಜನರನ್ನು 'ಔಟ್‌ಡೇಟೆಡ್' - ಹಿಂದುಳಿದವರು ಎಂದು ಹೀಯಾಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಂಥ ದುರಂತ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದೊದಗಿತು?

ಕಾರಣ ಯಾರು?

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಾಜ ಜೀವನದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣ? ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೇ? ಸರ್ಕಾರವೇ? ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳೇ? ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ -ಬಂದು ಮಾಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋದ ಭಾರತೀಯರೇ? ಅಥವಾ ಐಟಿ, ಬಿ.ಟಿ.ಗಳಂಥ ಕಂಪೆನಿಗಳು, ಸಿನಿಮಾ, ಟಿ.ವಿ., ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್‌ಗಳಂಥ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತಿರುವ 'ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆ'ಯ ಬಳುವಳಿಯೇ? —ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಇವು ಯಾವುವೂ ಇಂಥ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನೇರ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಯಾರೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಘೆಬ್ರವರಿ 2023

ತೋರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅದರದೇ ವಾದಗಳಿವೆ; ಎಲ್ಲರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜಾರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ; ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಪಾಲೂ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ, ಭಾರತದೇಶವು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎಂಬಂತಹ ವಾತಾವರಣದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇ ಇಲ್ಲವೇ?

ಬದಲಾವಣೆಯ ಸವಾಲು

ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಎರಡು ರೀತಿಯವು: ಒಂದು, ನಿಧಾನಗತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ. ಉದಾ: ಶಿಕ್ಷಣ, ಚಳುವಳಿ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಬದಲಾವಣೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜಾಗತೀಕರಣ, ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್-ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದವುಗಳು. ಮೊದಲನೆಯ ರೀತಿ ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜವು ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಸಮಾಜದ ಪ್ರವಾಹದ ಗತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ತನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಭಂಗ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವು ಹೊಸತನ್ನು ತನಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ರೀತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಎರಡನೆಯ ಬದಲಾವಣೆ ಹೀಗಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಹೊಸತನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಬದಲಾವಣೆ ನಡೆದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ — ಅಲೋಲಕಲ್ಲೋಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಎಳೆಗಳು ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ಇಂತಹದು. ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ, ಅಂತರ್ಜಾಲಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಅನಾಹುತಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಓದು, ಮನಸ್ಥಿತಿ, ಬೆಳೆಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಗುಲ್ಲೆಬ್ಬಿಸಿ ದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆ?

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಘಟಕವೇ ಕುಟುಂಬ. ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯಂದಿರು, ಆತ್ತ-ಮಾವಂದಿರು-ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪದ್ಧತಿ. ಹಿಂದೆ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ಮನೆ, ಮನೆ ತನಗಳಿದ್ದವು; ಈಗ ಸಣ್ಣ ಕುಟುಂಬ, ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಕುಟುಂಬಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ, ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ಜನಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕುಟುಂಬದ, ಮನೆತನದ ಹಿತವೇ ಮುಖ್ಯವೆಂಬುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಧಾರ್ಮಿಕತೆ, ಆಚರಣೆಗಳು, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ, ಮದುವೆ, ಮುಂಜಿ, ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಗಳು ಕುಟುಂಬಗಳ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿದ, ನಗರೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಹಲವರು ಕುಟುಂಬಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ — ತರುಣ ಪೀಳಿಗೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಟುಂಬದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಹತ್ತಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆ. ಹೆತ್ತವರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳ್ಳುವ ಯುವ ಸಂತತಿಗಳು, ಹಲವು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಮುಂದುವರಿದು ಬಂದ ಅನೇಕ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿಯದೆ, ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗದೆ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹಲವು ಬಾರಿ ವಿಚ್ಛೇದನ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಅವರು ನರಕಯಾತನೆ ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಅನಾರೋಗ್ಯಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಲು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಸಂಗತಿ ಇನ್ನಾವುದಿದೆ?

ಪರಿಹಾರವೇನು?

ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಹೆತ್ತವರು, ವೃದ್ಧರು, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಬೆಳೆದು ಬಂದ, ತಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಜೀವನಪದ್ಧತಿಯು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ-ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೀದಿಪಾಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಠೋರ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ದುಃಖಿಸದವರಾರು? ಅಷ್ಟೇಕೆ ತಾವೇ ಹೆತ್ತು ಹೊತ್ತು ಲಾಲಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಮಕ್ಕಳೇ ತಮ್ಮಿಂದ ದೂರವಾದಾಗ, ದೈಹಿಕ-ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಜರ್ಝರಿತವಾದ ವೃದ್ಧರ ಯಾತನೆ ಯನ್ನು ಕೇಳುವವರಾರು? ಮಕ್ಕಳೇ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಹೆತ್ತವ

ರನ್ನು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವುದೇ ನರಕವೆನ್ನಿಸಿದಾಗ, ವೃದ್ಧರು ತಾವಾಗಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 'ಮುಖ್ಯ ನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ' ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸಿದ್ದವರು ಈಗ ಪ್ರತಿದಿನ ಅವರನ್ನೇ ನೆನದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಮರಣವನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು?

ತಾವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತೇನೋ ಎಂಬ ಅಳುಕಿನಿಂದ ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಹಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ; ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಹೆತ್ತವರು ಮಾತ್ರವೇ ಕಾರಣವಾಗಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ; ಸುತ್ತಣ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಸಮಾಜವೇ ಬದಲಾಗಿದೆ - ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅನೇಕ ಏರುಪೇರುಗಳು, ಸಂಘರ್ಷಗಳು, ಹೊಸ ಹೊಸ ಸೆಳೆತಗಳು ಮಕ್ಕಳ ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಕ-ಪೋಷಕರು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಇಮ್ಮಡಿ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು; ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕಿಂತ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ, ಸಂಪ್ರದಾಯದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರಮದಾಯಕವಾಗಿರಲಿ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮವರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಪಾಲಕರ ಮೊದಲ ಕಾರ್ಯ

ಹೆತ್ತವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸರಿಯಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. 'ಮಗು ಮೂರೂ ಹೊತ್ತು ಟಿ.ವಿ. ನೋಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮುಂದಿನಿಂದ ಏಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವೇನು ಮಾಡಲಿ?' ಎಂದು ದೂರುವ ಹೆತ್ತವರೇ ಅಧಿಕ. ಇಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು — ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ಟಿ.ವಿ. ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಲು ನೀವೇ ಕಾರಣರು, ಅಲ್ಲವೇ? ಈಗಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರಲ್ಲ ಟಿ.ವಿ.ಗೆ ದಾಸರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಟಿ.ವಿ. ನೋಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ದೂರುವ ಮುನ್ನ, ತಮಗೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ — ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿ. ನಿಯಮಿತವಾದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವೇ ಚಾನೆಲ್ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಹೆತ್ತವರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿ. ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಸಿನಿಮಾ, ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮುಂತಾದ 'ಸಮಯಬಾಕಿ'ಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಲಿ. ಹೆತ್ತವರನ್ನು ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ತಾವೇ ಪಾಲಿಸದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವೆಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕು?

ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನ

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಬಂದ. “ಸ್ವಾಮಿ. ಇವನಿಗೆ ಬೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುವ ದುರಭ್ಯಾಸವಿದೆ. ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಲೆಲ್ಲ ಬೆಲ್ಲ ತಿಂದು ಇವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ಇವನನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ ಇವನು ಬೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡಬಹುದು. ಇವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡ. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಯೋಚಿಸಿದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು, “ಒಂದು ವಾರ ಬಿಟ್ಟು ಬಾ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿಯಹೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದರು. “ಆಗಲಿ” ಎಂದು ಆತ ಹೊರಟು ಹೋದ. ಒಂದು ವಾರ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಬಂದ ಆ ಅಪ್ಪ-ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು, ಹುಡುಗನನ್ನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಹೇಳಿದರು: “ನೋಡು ಮಗು, ಬೆಲ್ಲ ತಿಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಕೆಡುತ್ತದೆ, ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು.” ಆ ಹುಡುಗ ‘ಆಗಲಿ’ ಎಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸಿದ. ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡ ತಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕೇಳಿದ, “ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ!” ಆಗ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ನಗುತ್ತ ಹೇಳಿದರು, “ನನಗೂ ಬೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುವ ಚಪಲ ವಿತ್ತು. ಅದನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಲಿ? ಮೊದಲು ನಾನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ಇತರರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ ಕಾರಣ ನಾನೇ ಮೊದಲು ಬೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ. ಒಂದು ವಾರ ಬಿಟ್ಟು ಬರಲು ಹೇಳಿದ್ದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ” ಎಂದರು.

ಮಕ್ಕಳ ಸರಿಯಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಹೆತ್ತವರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದುದು ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಡುವಳಿಕೆಯನ್ನು. ಟಿ.ವಿ. ಮೊಬೈಲ್, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳು ಎಲ್ಲರ ಜೀವನವನ್ನೇ ಕಬಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕುಳಿತು, ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಹಲವು ಉತ್ತಮ ಚಟುವಟಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೊಟುಂಬಿಕ ಆನಂದ-ಸಮ್ಮದಿಗಳನ್ನು ಅನು ಭವಿಸಬೇಕು. ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯಗಳಂತಹ ಕಲೆ ಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕುಟುಂಬದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವನ್ನಾಗಿಸ ಬಹುದು. ‘ಮನಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗವಿದೆ’ ಎಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ, ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಯಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯಜಗತ್ತಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗೋಚರಿಸುವುವು.

ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಆದರ್ಶ

ಕೊಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು, ವೃದ್ಧರು ಇರಬೇಕು; ಅವ ರನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಜೀವನದ ಆದರ್ಶ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀವನಾನುಭವ

ಇರುವವರು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆ, ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು ಬಂದಾಗ ಹೇಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ ಕಾರಣವೇ ಅವ ರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿದೆ. ಈ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದ್ದೇ ಈ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಕುಟುಂಬಗಳ ದುರಂತ. ‘ಹಿಂದಿನವರು ತಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಕಾಲಕ್ಕಾಯಿತು. ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ’ ಎಂದು ಉದ್ವಿಗಿತನಿಂದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಯುವ ದಂಪತಿಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ದುರಂತಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸತ್ತ್ವವಿರುವುದೇ ಗುರು-ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ-ಗೌರವ ತೋರುವುದರಲ್ಲಿ. ಹಿರಿಯರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಂಡು ಬದುಕುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾ ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಸ್ವಾಮಿ ಗೌತಮಾನಂದಜಿ ಮಹಾರಾಜ್ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸುವಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ನ ಸಾ ಸಭಾ ಯತ್ರ ನ ಸಂತಿ ವೃದ್ಧಾಃ ಎಂದು ಮಹಾ ಭಾರತದ ‘ವಿದುರನೀತಿ’ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವೃದ್ಧರಿಲ್ಲದ ಸಭೆಯು ಸಭೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ವೃದ್ಧರು ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನಿ ಎಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಜ್ಞಾನದಿಂದ, ಅನು ಭವದಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ವೃದ್ಧರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜ್ಞಾನ, ಅನು ಭವ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಹರಿದುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿ ಯಂದಿರು ತಮ್ಮ ಅರಿವನ್ನು ಮೂರನೆಯ ತಲೆಮಾರಿಗೆ - ಅಂದರೆ ಅವರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಾಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಟುಂಬದ ಇತಿಹಾಸ ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ‘ಇದು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬ, ಇದು ನಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಇತಿಹಾಸ’ ಎಂದು ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಆದರೆ ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯುವಜನರೆಲ್ಲ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನಶೈಲಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ-ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಗು — ಇಷ್ಟೇ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ, ಎಂಬುದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಾದರಿ. ಚಿಕ್ಕ ಕುಟುಂಬ, ಎಂದರೆ ಒಂದಿಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬ ಆದರ್ಶ ವಿದ್ದುದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳು, ಹದಿ ನಾರು ಮಕ್ಕಳು - ಹೀಗೆ ಕುಟುಂಬ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಅವರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಎಂಟು, ಹತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮೂರಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರೆ ಸರಿಹೋಗದು. ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ

ಐದು ಮಂದಿಯಾದರೂ ಇರಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿ ಇರಬೇಕು.

“ಕೇವಲ ಮೂರು ಜನರಿರುವ ಕುಟುಂಬ ಹಿಂದೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಮಕ್ಕಳು, ಹಾಗೂ ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿ ಇಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಕುಟುಂಬವಾಗುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಪಾರಂಪರ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿದುಬಂದ ಅನೇಕ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ.

“ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿಯರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೂಡ ಆಸರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವನ್ನು ಆಯಾ ಜೊತೆಗೆ, ಅಥವಾ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪ, ಮಗು ಅನಾಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅದು ಹಿಂಸೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಮುಂದೆ ಆ ಮಗು ಯಾರನ್ನೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹತ್ತವರಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಪ್ರೀತಿ, ಆರೈಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡುವವರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಸಹಾಯಕ ಭಾವನೆಗೆ ಅದು ಒಳಗಾಗುವುದು. ಈ ಬಗೆಯ ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಮಗು ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆಯದೆ, ರಾಗ, ದ್ವೇಷ, ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಟ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

“ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪತಿ-ಪತ್ನಿಯರು ಜನ್ಮ ಕೊಡುವ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಸೃತ ರಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಉತ್ತಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಗೃಹಸ್ಥನ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪತಿ, ಪತ್ನಿಯರು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗಬಾರದು. ಅವರು ಬೆಳೆಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಸಮಾಜದ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು, ಒಳ್ಳೆಯ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಇದು ಸಣ್ಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿಯರಿಂದ ಸಿಗುವ ಸುರಕ್ಷಿತತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳೂ ತಮ್ಮ ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿಯರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಇವರಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅವರ ಜೀವನವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.”

‘ಆರದಿರಲಿ ಬೆಳಕು...’

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳಿತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನದೂ ಆಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಜನನಾಯಕರು, ಸಮಾಜದ ಮುಂದಾಳುಗಳು, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರು, ಚಿಂತಕರು

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ವಾಸ್ತವ ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬರಬೇಕು. ಕುಟುಂಬಗಳು ಒಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಉಳಿಯದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸುಖಭೋಗಗಳ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋಗುವ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರು ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿನ ದಾರುಣ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಾಣದೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ — ಇದನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು? ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸಿ ಬರುವ ಗಾಳಿ, ದೀಪದ ಕುಡಿಯನ್ನು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಬಿಡಬಲ್ಲದು. ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ? ‘ಆರದಿರಲಿ ಬೆಳಕು’ ಎಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಮ್ಮದು. ಆದರೆ, ಹಾಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಕೈಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ದೀಪವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ನಮ್ಮದಾಗಿರಬೇಕು.

ಬೆಳೆಯುವ ಮಗು ಮನೆಯ ಪರಿಸರ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸುತ್ತಣ ಸಮಾಜ ಇವುಗಳಿಂದ ಕಲಿಯುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಅದರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಸತ್ವವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಣ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವವೂ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಿಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ತೋಟಗಾರ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸರಿಯಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಹೆತ್ತವರ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಳೆಯದು; ಸಮಾಜ ಜೀವನ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹರಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ನಾವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗದು. ಹೊಸ ಅವಿಷ್ಕಾರಗಳೂ ಬರಲಿ, ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳೂ ಬರಲಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮಗಳ ತಾಯಿಬೇರನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಲೂ ಹೊಡೆದಟ್ಟಬೇಕು. ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವು ಅಂದವಾಗಿ, ಪೋಷಕವಾಗುವಂತೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಆಧುನಿಕರಾಗಬೇಕಾದ ರೀತಿ ಹೀಗೆ. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ನಾವು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು. ❀

ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

೧	ಬುಧವಾರ	ಏಕಾದಶಿ
೫	ಭಾನುವಾರ	ಸ್ವಾಮಿ ಅದ್ವೈತಾನಂದ ಜಯಂತಿ
೧೬	ಗುರುವಾರ	ಏಕಾದಶಿ
೧೮	ಶನಿವಾರ	ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿ
೨೧	ಮಂಗಳವಾರ	ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ ಜಯಂತಿ